

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 4PP/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011204
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Martin Floriš, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122011204.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Mgr. Martinom Florišom, PhD. v trestnej veci odsúdeného Y. T., nar.: XX.XX.XXXX v W., o žiadosti odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 21.09.2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a), § 66 ods. 2 Tr. zák. sa žiadosť odsúdeného:

Y. T., nar.: XX.XX.XXXX v W.,

adresa na doručovanie: L. 2, F. U.

t.č.: ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou,

o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn.: 1T/55/2019 zo dňa 02.10.2019, právop. 03.10.2019,

zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 06.06.2022 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného Y. T., o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd zistil, že odsúdený v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva t. č. trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn.: 1T/55/2019 zo dňa 02.10.2019, právop. 03.10.2019. Predpokladaný koniec uloženého trestu má mať dňa 26.03.2023. Lehota podľa § 66 ods. 1. písm. a) Trestného zákona uplynula dňa 27.04.2021.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s návrhom odsúdeného, hodnotením ÚVTOS, skráteným výpisom klienta, rozhodnutím súdu a aktuálnym odpisom registra trestov, ako aj ďalšími lustráciami, či listinnými dôkazmi.

Na základe dopytu konajúceho súdu, doručil riaditeľ ÚVTOS hodnotenie k návrhu na podmieňané prepustenie odsúdeného v nasledovnom znení :

Začiatok hodnotenia riaditeľa ÚVTOS

„ Odsúdený Y. T., nar. XX.X.XXXX, bol dňa 22.03.2022 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (ďalej len „ústav“) na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel diferenciačnej skupiny „B“, kde sa nachádza aj v súčasnosti.

Menovaný bol dňa 10.02.2020 dodaný príslušníkmi Policajného zboru SR do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica (ďalej len „ústav Banská Bystrica“), kde bol

umiestnený na výkon väzby so zmierneným režimom. Jeho správanie a vystupovanie počas výkonu väzby bolo na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiaval. Príkazy a nariadenia príslušníkov plnil. Konfliktne situácie nevyvolával. V osobných veciach udržiaval poriadok na požadovanej úrovni. Svoj voľný čas trávil čítaním literatúry, hraním spoločenských hier, počúvaním rozhlasu a účasťou na vychádzkach s možnosťou cvičenia. Pracovne zaradený nebol. Kontakt s blízkymi osobami udržiaval formou korešpondencie, návštev a telefonovania. Bol jedenkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol.

V ústave Banská Bystrica začal dňa 18.11.2020 vykonávať trest odňatia slobody. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Dňa 22.12.2020 bol premiestnený do Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Trenčín za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. V rámci vnútornej diferenciacie bol odsúdený umiestnený na výkon trestu do diferenciačnej skupiny „B“. Jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. Nedostatok bol zaznamenaný v porušení povinnosti plniť pracovné úlohy včas, kvalitne a hospodárne. V kolektíve spoluodsúdených nebol vždy znášavý, vo viacerých prípadoch boli zaznamenané konfliktne situácie. V neskoršom období sa správanie odsúdeného pedagogickým pôsobením podarilo korigovať a negatívne poznatky neboli viac zaznamenané. Hygienické návyky mal osvojené. Funkciou z radov odsúdených nebol poverený. Pracovne zaradený bol ako pomocný kuchár vo väzenskej kuchyni. Jeho pracovná morálka nebola na požadovanej úrovni a následne bol z predmetného pracoviska vyradený. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích a spoločných priestorov sa aktívne zapájal. Svoj voľný čas trávil najmä čítaním, počúvaním rozhlasu, sledovaním televízneho vysielania, účasťou na športových súťažiach a kvízoch v rámci ponukového listu kultúrno - osvetovej činnosti. Kontakt formou korešpondencie udržiaval s priateľom. Disciplinárne odmenený nebol. Disciplinárne tresty nemá vykázané.

Dňa 12.10.2021 bol premiestnený na ďalší výkon trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce (ďalej len ústav „Želiezovce“). Správanie a vystupovanie odsúdeného počas jeho výkonu trestu odňatia slobody v ústave Želiezovce bolo na požadovanej úrovni. Pokyny príslušníkov rešpektoval, interné normy dodržiaval. Vo svojich osobných veciach si udržiaval požadovaný poriadok. Funkciou z radov odsúdených nebol poverený. Svoj voľný čas trávil prevažne čítaním dostupnej literatúry, odpočinkom, sledovaním televíznych programov a hraním spoločenských a športových hier. Do aktivít konaných v zmysle ponukového listu kultúrno-osvetovej činnosti sa zapájal. Pracovne zaradený bol na pracovisku priemyselného charakteru. Jeho pracovná morálka bola na požadovanej úrovni. Kontakt udržiaval so synom a priateľom. Disciplinárne odmenený bol jedenkrát. Disciplinárne potrestaný nebol.

Uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 08.03.2022, č. k. 9Nt/11/2022 bol preradený na výkon trestu odňatia slobody z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a dňa 22.03.2022 bol premiestnený do tunajšieho ústavu.

Správanie a vystupovanie menovaného je v tunajšom ústave na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa odsúdených dodržiavam, príkazy a nariadenia príslušníkov ústavu rešpektuje. Zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku, zachováva. Osobnú, ako aj kolektívnu hygienu dodržiava, chodí riadne ustrojený. V osobných veciach si udržiava primeraný poriadok. V kolektíve spoluodsúdených sa konfliktným situáciám vyhýba. Z radov odsúdených nezastáva žiadnu funkciu. Počas celého doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody bol dvakrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 19.01.2022 udelením pochvaly za dlhodobé vzorné plnenie pracovných povinností. Disciplinárne tresty vykázané nemá.

Vo voľnom čase číta dostupnú literatúru a tlačoviny, sleduje televízne vysielanie, hráva spoločenské hry a počúva rozhlasové vysielanie. V prípade priaznivého počasia chodí na vychádzky. Zo športových aktivít preferuje stolný tenis. Do aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa občas zapája. Svoj voľný čas sa snaží tráviť v rámci svojich možností zmysluplne.

V tunajšom ústave je od 29.03.2022 pracovne zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom - kuchyňa odsúdených. Jeho pracovná morálka na uvedenom pracovisku je doposiaľ hodnotená kladne, pridelené pracovné úlohy si plní. Podľa potreby a určenia sa taktiež zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov oddielu a ústavu.

Odsúdený bol vychovávaný v úplnej rodine. Otec: R. T., matka: X. T., rod. J., rodičia už nežijú. Má jedného súrodca. Po ukončení základnej školy pokračoval v ďalšom štúdiu na Hotelovej škole v Piešťanoch, kde sa vyučil v odbore kuchár - čašník a úspešne absolvoval štátnu maturitnú skúšku v odbore manažment cestovného ruchu. Základnú vojenskú službu neabsolvoval. Vystriedal viaceré

zamestnania v oblasti gastronómie. Pred výkonom trestu pracoval ako šéfkuchár. Na úrade práce sociálnych vecí a rodiny nebol evidovaný. Sociálne dávky nepoberal.

Menovaný je slobodný, má jedného dospelého syna. Vyživovaciu povinnosť nemá. Počas výkonu trestu odňatia slobody udržiava kontakt formou telefonovania a korešpondencie so synom, s rodinnými priateľmi udržiava kontakt korešpondenčne. Po ukončení výkonu trestu sa chce vrátiť bývať na adresu prechodného pobytu, L., F. U..

Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem práce. V súčasnosti je mu venovaný individuálny prístup s vedením k zodpovednejšiemu prístupu k životu, ku kritickému vnímaniu svojho správania, konania, k sebareflexii, pevnej vôli, k predvídaní následkov konania, nevhodného správania, k zmene a prehodnoteniu postojov a k aktívnemu riešeniu vlastných problémových situácií. Odsúdený počas individuálnych pohovorov deklaruje snahu o zmenu svojho doterajšieho spôsobu života. Možno konštatovať, že odsúdený plní ciele programu zaobchádzania.

Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Trestná minulosť odsúdeného, vid' odpis registra trestov. V pedagogickej dokumentácii nie je voči menovanému evidované žiadne ďalšie trestné stíhanie.

Napriek skutočnosti, že menovaný sa v podmienkach výkonu trestu dokáže správať na požadovanej úrovni, vzhľadom na jeho kriminálnu minulosť nie je možné zaručiť, že po prípadnom prepustení bude viesť riadny život. Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporúčam ho podmienené prepustiť s dohľadom.“

Koniec hodnotenia riaditeľa ÚVTOS

Z oboznámeného trestného rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn.: 1T/55/2019 zo dňa 02.10.2019, právopl. 03.10.2019, súd zistil, že bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho prečinu porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. k § 194 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zák. a bol mu uložený trest vo výmere 24 mesiacov s určením SD 36 mesiacov, ktorý bol uznesením rovnakého súdu sp. zn.: 1T/55/2019 zo dňa 17.03.2022 premenený na nepodmienečný trest so zaradením do ÚVTOS so stredným stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov odsúdeného súd zistil, že má celkovo 14 záznamov, pričom ide okrem uvedeného skutku najmä o majetkovú trestnú činnosť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na podanom návrhu a dodal nasledovné: „polepším sa. Vnímam to tak, že mám 42 rokov a fakt stačilo, budem za 2 týždne dedo. Adresa na doručovanie: L. 2, F. U..“

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že hodnotenie odsúdeného je aktuálne a nedošlo v ňom k ďalším zmenám, pričom záver hodnotenia zostáva nezmenený.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci záverečného návrhu uviedol nasledovné: „: z vykonaného dokazovanie je zrejmé, že ods. Nesplnía dôsledne materiálne podmienky pre PP a z toho dôvodu navrhujem jeho žiadosť ako nedôvodnú zamietnuť.“

Odsúdený v rámci záverečného návrhu uviedol : „, mrzí ma to aký život som viedol. 15 rokov som po väzeniach, chcem dostať šancu vrátiť sa k synovi.“

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienene prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmienечného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona.

U odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

V prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností súd konštatuje, že vzhľadom na obsah hodnotenia ústavu mal súd za to, že odsúdený túto podmienku nespĺnil. Správanie odsúdeného v zmysle hodnotenia nebolo vždy na požadovanej úrovni. Je nevyhnutné poukázať, že odsúdený mal adaptačné problémy najmä v NOO Trenčín, kde mal zaznamenané porušenie plnenie pracovných povinností resp. hospodárneho zaobchádzania s vecami a vznik konfliktnej situácie. Problémy sa následne v iných ústavoch nevyskytovali a tresty nemá odsúdený v súčasnosti vykázané, zrejme došlo k ich zahladeniu, aktuálne má vykázané 2 odmeny. Ciele stanovené programom zaobchádzania odsúdený plní, resocializačná prognóza je však menej priaznivá, s vzhľadom na opakovanú recidívu.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, súd konštatuje, že táto taktiež nie je splnená, nakoľko podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Podmienечné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienечnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienечnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. V zmysle uvedeného súd poukazuje najmä na špeciálnu recidívu odsúdeného vo vzťahu k majetkovej kriminalite, pričom aj celkový počet odsúdení je nepochybne vysoký (na tomto mieste je potrebné dodať, že aj v prípade odsúdení, pri ktorých sa na odsúdeného hľadí ako na netrestaného, na tieto odsúdenia možno prihliadnuť ako na istú formu osobnostnej charakteristiky, resp. na preukázanie určitej tendencie v správaní, t.j. zahladienie sa týka výroku o treste, nie výroku o vine, inými slovami „zahladienie odsúdenia, alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin (R 71/1975). Fikcia zahladienia odsúdenia nebráni tomu, aby súd pri hodnotení možnosti nápravy prihliadol na skutočnosť, že páchatel' už v minulosti spáchal trestný čin, a z tejto skutočnosti vyvodil príslušné závery z hľadiska jeho sklonu k trestnej činnosti a jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, možnosti jeho nápravy a podobne (R 10/1974)“ citované aj podľa uznesenia KS v Trnave, sp. zn.: 6Tpo/301/2021 zo dňa 02.12.2021.

K druhej materiálnej podmienke je tiež nevyhnutné dodať, že v zmysle ustálenej judikatúry má nesplnenie prvej materiálnej podmienky spravidla za následok nesplnenie ani druhej materiálnej podmienky .

V zmysle uznesenia KS v Trnave, sp. zn.: 6Tos/2/2020 zo dňa 02.04.2020:

„ V tomto smere je potrebné dať za pravdu tej časti sťažnostných námietok odsúdeného, podľa ktorých ak niekto nepreukázal polepšenie vo výkone trestu odňatia slobody, nemožno od neho súčasne ani

raciálne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Správna je úvaha odsúdeného o tom, že na túto prvú materiálnu podmienku tá druhá nadväzuje, bez splnenia prvej nie je možné dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky. (...)

Zaobchádzanie s odsúdeným je súhrn aktivít, ktorých účelom je diferencovaným spôsobom zabezpečiť výkon práv a povinností podľa zákona NR SR č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podporovať a rozvíjať zmysel pre zodpovednosť, dodržiavanie zákonov a spoločenských noriem, pozitívne osobnostné vlastnosti, úctu k iným, sebaúctu a pozitívny vzťah k rodine. Pri zaobchádzaní s odsúdeným sa dbá aj na obmedzovanie nepriaznivých vplyvov väzenského prostredia. Na splnenie účelu zaobchádzania určený pedagóg vypracuje pre odsúdeného program zaobchádzania. Program zaobchádzania sa vypracúva pre každého odsúdeného; ak ide o odsúdeného so zvyškom trestu kratším ako deväť mesiacov, vypracujú sa krátkodobé ciele zaobchádzania. Program zaobchádzania je súhrn aktivít zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho primerané správanie a hodnotovú orientáciu v súlade s právami a povinnosťami ustanovenými v tomto zákone a v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch. Program zaobchádzania ustanovuje cieľavedomé, komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného podľa jeho osobnostných vlastností, odborných vedomostí a stupňa vzdelania v súlade s účelom výkonu trestu. (...).“

V prípade odsúdeného je teda, vzhľadom na jeho kriminálne narušenie, riziko sociálneho zlyhania vyššie ako malé (podľa hodnotenia sa prognóza javí ako menej priaznivá) a je možné zhodnotiť, že výkon trestu na odsúdeného nepôsobí doposiaľ takým výchovným vplyvom, aby bol odsúdený schopný viesť na slobode riadny život. Súd pripomína, že samotné plnenie si povinností a riadne správanie počas výkonu trestu odňatia slobody, t.j. v prostredí vynútenej disciplíny, nemôže byť samé o sebe dôvodom na použitie takého mimoriadneho inštitútu, akým je podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený sa v podmienkach výkonu trestu v zmysle hodnotenia správal „viac-menej akceptovateľne“, pričom je zrejmé, že jeho správanie nebolo bezproblémové a hoci mu pravdepodobne nemožno uprieť snahu, súd má za to, že v prípade odsúdeného nie je dôvodné aplikovať tak významný inštitút, ako je podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Je taktiež potrebné dodať, že odsúdeného spravidla možno prepustiť iba v prípade, ak spĺňa predpoklady na podmiennečné prepustenie a v prípade odsúdeného, tento v zmysle záverov hodnotenia riaditeľa ÚVTOS iba čiastočne spĺňa podmienky na podmiennečné prepustenie, pričom súd má za to, že je dôvodné rozhodnúť o podmiennečnom prepustení tých odsúdených, ktorí spĺňajú predpoklady v plnom rozsahu.

Je nutné dodať, že u odsúdeného bezmála všetky jeho odsúdenia majú charakter špeciálnej majetkovej recidívy, čo nie je možné ignorovať a je nutné uvedené zohľadniť v neprospech splnenie druhej materiálnej podmienky. Je tiež nutné dodať, že odsúdenému bola daná možnosť opakovane sa začleniť do spoločnosti (po výkone NEPO trestu, ale napríklad aj formou podmiennečného prepustenia v minulosti vid' 7 záznam v RT, ktorú zjavne nevyužil a pokračoval v páchaní trestnej činnosti rovnakého druhu). Navyše pri odsúdenom, ktorý bol v minulosti podmiennečne prepustený, súd môže o podmiennečnom prepustení uvažovať len v prípade existencie celkom výnimočných okolností svedčiacich v prospech odsúdeného, čo ale súd v predmetnej veci nezistil.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti (najmä na fakt, že u ods. nezistil splnenie ani jednej z materiálnych podmienok) má súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Súd na základe vyššie uvedeného, nakoľko odsúdený nesplnil všetky zákonom stanovené podmienky, žiadosť o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.